

БЕЗПЕКА ВИРІШУЄ ВСЕ



Нещодавно на Чорнобильській АЕС відбулося чергове засідання Комісії Верховної Ради України з питань ядерної політики та ядерної безпеки, яка розглянула проблеми безпеки атомних станцій України.

У роботі комісії взяли участь представники Академії наук, Держатомнагляду, Держкоматома України, директори атомних станцій і підприємств атомної промисловості. Було відзначено позитивні тенденції щодо підвищення безпеки атомних станцій України, включаючи ЧАЕС. Також говорилось про стримуючі фактори в підвищенні ядерної безпеки, а саме — відсутність закону про використання атомної енергії, брак необхідних коштів внаслідок заборгованості споживачів електроенергії атомним станціям.

Гості зустрілися з працівниками Чорнобильської АЕС, мешканцями міста Славутича. У ході цього візиту кореспондент «ВЧ» взяв інтерв'ю у учасників засідання.



На фото: голова Комісії ВР України з питань ядерної політики та ядерної безпеки Михайло ПАВЛОВСЬКИЙ.

Першим із співрозмовників був ПAVЛОВСЬКИЙ Михайло Антонович, голова Комісії Верховної Ради України з питань ядерної політики та ядерної безпеки, віцепрезидент Академії технологічних наук України.

Кор.: — Михайле Антоновичу, чи будуть зміни в роботі вашої комісії?

Павловський: — Істотна відмінність від роботи наших попередників полягатиме в тому, що наша комісія буде активно брати участь у формуванні державної політики в галузі атомної енергетики і використанні наших ядерних запасів. Більше того, ми маємо сформулювати поле законів, які б гарантували безпеку роботи атомної енергетики, визначити її концепцію, активізувати її розвиток, аби сказати — що закривати, коли закривати і як при цьому забезпечити електроенергією Україну. Тому на сьогодні ми не можемо однозначно сказати, чи будемо накладати мораторій, чи будемо розширювати напрями розвитку галузі.

Спершу ми повинні досконально вивчити всі можливості, переваги атомних електростанцій в Україні та світовий досвід по забезпеченню їх надійної роботи.

— А яким чином, Михайле Антоновичу, позначаться ці зміни на роботі, житті працівників станцій?

— Наша пблтика якраз і буде полягати в тому, щоб вирішуючи проблеми енергозабезпечення ми повинні думати, у першу чергу, про долі людей. Так, якщо буде закриватися в майбутньому якийсь блок Чорнобильської станції, то ми повинні заздалегідь вказати

на інший, де він відкриється, або які робочі місця будуть надані саме вивільненим працівникам. Атомна енергетика в цілому по Україні — це близько мільйона робочих місць. І ми будемо думати і турбуватись про людей, про тих фахівців, виробників енергії, що дає нам світло і тепло. Ось чому пропозиції західних партнерів закрити один блок, а вони нам відкриють новий, щоб компенсувати обсяг електроенергії — нам не підходить, тому що, ще раз повторюю, нам треба забезпечити робочими місцями вивільнених людей.

УМАНЕЦЬ Михайло Пантелейович, голова Державного комітету України з використання ядерної енергії.

Кор.: — Михайле Пантелейовичу, ми з Вами і члени Комісії Верховної Ради України з питань ядерної політики та ядерної безпеки знаходимося зараз у центральному реакторному залі. Як Ви вважаєте, що привело са-

ме сюди гостей станції?

Уманець: — Гадаю, що членів цієї комісії привело сюди бажання «краще один раз побачити, ніж сто разів почути», і особливо прочитати. Бо в нас іноді такого начитається, що потім можна наробити всяляких висновків. Я б просив Вас підтвердити, що, скажімо, я як голова Держкомітету і директор станції Парашин Сергій Костянтинович, ми нічого сьогодні комісії не нав'язуємо. Ми дуже сподіваємось, що в цієї комісії все ж таки перемаже тверезість мислення і реальність оцінок.

— У такому разі, як Ви оцінюєте роботу попереднього складу Комісії з чорнобильських питань?

— На мій погляд, вона нам заважала працювати. Саме ґрунтовно працювати заважала та комісія. Дуже багато сил було покладено спеціалістами для того, щоб реалізувати спробу у чомусь переконати комісію. Та зрештою ми зрозуміли,

що переконати її ні в чому не можливо і ми облишили цю невдячну працю.

— А чого ще Ви очікуєте від роботи нової комісії?

— Тверезого закону. Щоб з допомогою комісії увійти до Міжнародної ядерної хартії, тобто підписання усіх конвенцій, які на сьогодні існують. Це і конвенція по ядерній відповідальності, це і нова конвенція, яка буде підписуватись у вересні цього року у Відні, з ядерної безпеки, і саме з безпеки діючих реакторів. І коли буде внутрішнє законодавство, то ми зможемо на його підставі предидуватись до цих міжнародних документів.

Ще ширше відкриє нам двері для вивчення досвіду на Заході і для одержання допомоги. От, скажімо, без підписання конвенції про ядерну відповідальність дуже багато організацій, а особливо приватні фірми, не хочуть з нами працювати з конкретних проблем сьогодні. Тож ми сподіваємось, що нова комісія виконає безпосереднє своє призначення — комісії з ядерної політики та ядерної безпеки.

УСАТЕНКО Володимир Іванович, головний консультант Комісії Верховної Ради України з питань Чорнобильської катастрофи.

Кор.: — Володимире Івановичу, раніше Ви були головою підкомісії з питань Чорнобильської катастрофи. Зараз створено нову комісію, що займається ядерною політикою і ядерною безпекою. Яку «спадщину» залишила, на Вашу думку, попередня комісія?

Усатенко: — Ця ознайомлювальна поїздка на Чорнобильську станцію представників нової комісії не означає, що вони розпочнуть свою роботу «з нуля», бо практично секретаріат цієї комісії складається з колишніх наших працівників, які увійшли до неї консультантами. Я ж професійно займався цими питаннями — тобто ядерного регулювання, ядерної безпеки, ядерної енергетики — в попередній Чорнобильській комісії. І, вважаю, передача того досвіду, може, не дуже великого, але до якого ще довго йти новій комісії, — це є моє основне завдання.

— А які функції залишилися за комісією з питань Чорнобильської катастрофи?

(Закінчення на 2 стр.)

БЕЗПЕКА ВИРІШУЄ ВСЕ

(Закінчення. Початок на 1 стор.)

— Багато, а саме: функції контролю за станом об'єкта «Укриття», контроль за станом 30-км зони, соціальні питання працівників ЧАЕС тощо.

Склалося так, що соціальні проблеми превалюють зараз над технічними. І сьогоднішня поїздка в м. Славутич повинна багато що висвітлити стосовно морального клімату і соціально-психологічного стану мешканців міста енергетиків. Бо ще недавно Чорнобильська АЕС виводилась з експлуатації, а тепер вона залишається в роботі на невизначений термін. Водночас знову ведуться переговори з Європейським Співтовариством про закриття ЧАЕС і скільки



На фото: Володимир УСАТЕНКО.

це коштуватиме. Питання дуже складні. Бо якщо ці кошти підуть не на соціальні потреби, а на відновлення атомної станції, то який це буде мати вплив на соціальні проблеми?

— Чого Ви очікуєте від роботи цієї комісії?

— Оптимізму дуже ма-

ло. Ми сподівались свого часу, що ця галузь буде розвиватись у структурі Міненерго, тобто якщо вона буде мати прямий зв'язок із збутом електроенергії, матиме відношення до маркетингу, то діятимуть якісь економічні важелі, що визначають чи розвиватись атомній енергетиці, чи ні. Зараз як в Росії, так і в Україні ринку енергії не створено. Все залежить не від економічних важелів, а від зв'язків з конкретно впливовою особою в державі, з дозволу якої приймаються рішення. Сьогодні практично йде зміна керівництва Україною. І треба знаходити нових партнерів по політичній грі, орієнтуватись на стабільне економічне вирішення цієї проблеми.



На фото: генеральний директор ЧАЕС Сергій ПАРАШИН і голова Держкоматома Михайло УМАНЕЦЬ.

І це значно спростило б всі питання, які виникають і з точки зору безпеки, і з точки зору від-

шкодування збитків, і з точки зору соціального захисту працівників станції.

ПАРАШИН Сергій Костянтинович, директор Чорнобильської АЕС:

— Відвідання Комісіїю Верховної Ради України Чорнобильської АЕС — це дуже важливий момент. Ми доповідали тут про свою роботу з підвищення безпеки, оскільки немає головного завдання для нас, ніж вдосконалення безпеки наших реакторів.

Ми вважаємо, що рівень безпеки сьогодні не зовсім достатній. З цим погодилися міжнародні експерти і ми з ними дійшли головного висновку, що немає жодних причин для негайного закриття Чорнобильської станції. Є лише підстави для негайного вкладання коштів, цілком реальних і не дуже значних, для того, щоб цю безпеку підвищувати.

Валерій КУЗЕНКОВ.
Фото автора.